

**Trì Giới Vi Bồn
Tịnh độ Vi Quy
Quán Tâm Vi Yêu
Thiện Hữu Vi Y**

TỨ TRỌNG GIỚI TƯỚNG

Tập 4

Chủ giảng: Pháp sư Định Hoằng

Thời gian: Ngày 24 tháng 8 năm 2016

Địa điểm: Chùa Tịnh độ Thiện Quả Lâm, Đài Loan

Việt dịch: Ban biên dịch Pháp Âm Tuyên Lưu

[Kính thưa] quý vị tỳ-kheo đại đức, quý vị ni sư, quý vị liên hữu và quý vị thiện tri thức đang xem phát sóng trực tiếp tôn kính! Chúc mọi người buổi chiều tốt lành! A-di-đà Phật! Mời để tay xuống. Hôm nay, chúng ta bắt đầu nói về giới thứ hai trong bốn giới trọng, đó là giới trộm cắp. Trước tiên chúng ta đọc đoạn kinh văn thứ nhất:

“Phật nói với các vị tỳ-kheo rằng: nếu ưu-bà-tắc có đầy đủ ba điều kiện để cướp đoạt những đồ vật có giá trị của người thì phạm tội không thể sám hối. Thứ nhất là dùng tâm, thứ hai là dùng thân, thứ ba là mang đi khỏi chỗ cũ. Dùng tâm là khởi tâm suy nghĩ muốn trộm cắp. Dùng thân là dùng bộ phận trên thân thể để lấy đồ vật của người khác. Mang đi khỏi chỗ cũ là mang đồ vật từ chỗ này đến chỗ khác”.

Ở đây Phật nói với các vị tỳ-kheo, ở hiện trường không có mặt các cư sĩ. [Phật muốn] tương lai các vị tỳ-kheo sẽ truyền thọ giới học cho các cư sĩ. Trong phần khởi tự ở phía trước đã nói qua điều này rồi. Phật đem sứ mệnh hoàng dương giới pháp giao cho tỳ-kheo mà không phải là những chúng còn lại, mà Phật lệnh cho tỳ-kheo-ni, thức-xoa-ma-na, sa-di, sa-di-ni, ưu-bà-tắc, ưu-bà-di phải cầu giới, học giới ở chỗ tỳ-kheo. Do vậy cho dù là giới tướng của ngũ giới thì Phật cũng nói với tỳ-kheo, để tỳ-kheo đi truyền dạy lại cho cư sĩ.

Ở đây nói ưu-bà-tắc tức là người, người nam thọ tam quy ngũ giới, cũng bao gồm cả ưu-bà-di. “*Có đầy đủ ba điều kiện để cướp đoạt những đồ vật có giá trị của người*”, ba loại duyên này đầy đủ thì phạm tội không thể sám hối. Đương nhiên nếu nói đầy đủ thì xem Tiên Yếu của đại sư Ngẫu Ích, “*Trộm cắp đầy đủ sáu duyên thì phạm tội không thể sám hối*”, ở đây Phật nói ba loại, tức là ba loại duyên ở trong đó, vật có giá trị là một loại, còn một loại ở đây là ẩn chứa, còn hai loại ẩn chứa chưa nói ra.

Đầy đủ mà nói thì chúng ta xem trong Tiên Yếu nói: “*Một là đồ của họ*”, đây là vật của người khác, vật có chủ, “*Hai là biết là đồ của họ*”, bạn cũng biết đó là đồ của người khác, là đồ có chủ. “*Ba là tâm trộm cắp*”, bạn có tâm trộm cắp. “*Bốn là dùng phương tiện để lấy*”, tức là dùng thân thể hoặc miệng của bạn để tạo tác hành vi trộm cắp. Thứ năm đồ vật này “*có giá trị là 5 tiền*”, cũng chính là vật có giá trị cao mà trong kinh nói, dưới 5 tiền gọi là vật có giá trị thấp.

Giá trị là 5 tiền, 5 tiền này có giá trị bao nhiêu? Chúng ta xem trong ngoặc nói: “*Ở Tây Vực 1 đồng tiền lớn bằng 16 tiền trinh ở đây*”. Tây vực chính là Ấn Độ, 1 tiền của họ trị giá bằng 16 tiền trinh ở Đông Độ, 5 tiền cũng chính là 80 tiền trinh, đương nhiên đây cũng là tiền trinh thời cổ, “*Luật Nhiếp*”, bộ luật điển này có nói: “*5 tiền, thì mỗi 1 tiền là bằng 80 tiền vô sò, tức là bằng 400 tiền vô sò*”. Điển Nam, Điển chính là Vân Nam, dùng 5 tiền vô sò đổi ra bằng 1 ly bạc, cũng bằng với 8 phân bạc. Cho nên nói 5 tiền kỳ thực chính là 8 phân bạc. Đương nhiên đây cũng là tiền thời cổ, đương nhiên bạn có thể đổi một chút để tính, hiện nay 8 phân bạc rất cuộc có giá trị là bao nhiêu. Hiện nay bạc cũng có giá trị, trên quốc tế mỗi ngày đều có báo giá của vàng và bạc, vậy thì bạn có thể tính toán một chút, nhưng cũng không hoàn toàn giống thời xưa, bởi vì hiện nay cách dùng bạc cũng khác nhau, hiện nay không dùng vàng bạc để làm tiền tệ nữa, cho nên không lưu thông vàng bạc, vàng bạc được xem là một loại kim loại quý để cất giữ, hoặc là dùng vào một số vật liệu khác.

Có rất nhiều cách tính toán. Một cách nói phổ thông tức là giá trị đại khái, dùng tiền Đài Loan để nói chính là 1.000 đồng hiện nay, nhân dân tệ là khoảng 200 đồng. Điều này tính như thế nào vậy? Khoảng năm 1988 có một số tỷ-kheo trưởng lão bên Nam truyền đã mở cuộc họp thảo luận xem rốt cuộc 5 tiền hiện nay là bao nhiêu tiền? Lúc đó mọi người đã ước định, là giá trị của 20 đô la Mỹ vào năm 1988,

lúc đó 20 đô la mỹ là khoảng 160 nhân dân tệ, nghĩ đến lạm phát như hiện nay thì có lẽ là khoảng 200 nhân dân tệ. Có người nói là bằng giá trị mua một chiếc áo cà-sa, bởi vì trước đây đã từng xảy ra một việc, tức là trong lục quân tỳ-kheo, trong đó có một người mặc nhầm áo của người khác, 5 người kia nhận định thầy này đã phạm giới trọng, phạm giới trọng ăn trộm cà-sa, vậy đương nhiên Phật sẽ khai thị, tức là không có tâm trộm thì không tính là phạm giới trộm, thầy ấy chỉ lấy nhầm cà-sa của người khác, nhưng từ ví dụ để phán, khi ấy các vị tỳ-kheo đều cho rằng giá tiền của một chiếc cà-sa là 5 tiền. Đương nhiên cà-sa thời ấy cũng không giống với giá trị [của cà-sa] hiện nay. Hiện nay mua một chiếc cà-sa đẹp một chút có lẽ cũng phải 1.000 đài tệ, cho nên không có cách gì tính được. Thông thường chúng ta hay dùng 1.000 đài tệ hoặc 200 nhân dân tệ, lấy giá trị như vậy để tính là 5 tiền.

Đương nhiên trên luật còn có hai cách phán tội. Một hướng thì rất nghiêm, tức là nói phán theo 5 tiền như ở chỗ Phật pháp nhắc tới, ví dụ ở Đài Loan là dùng đài tệ, 5 đồng, trộm 5 đồng tiền thì phạm giới trọng, mất giới thể, không thể sám hối. Điều này rất nghiêm trọng. Nếu ở Thái Lan thì càng nghiêm khắc hơn, 5 Baht. Nếu đến Indonesia thì càng đáng lo hơn, tiền ở đó lại càng rẻ hơn. Còn một loại nữa, phương pháp rộng rãi nhất để phán, tức là lúc đó bởi vì thời của Phật nếu có người phạm tội trộm 5 tiền thì phải xử tội chết, cho nên có thể [căn cứ] theo hình pháp của thế gian, phán họ bị hình pháp cao nhất thì [coi là trộm 5 tiền], Đây là cách phán rộng rãi nhất. Có nơi không bị tử hình, chúng ta có thể coi nó là hình pháp cực hình cao nhất, ví dụ ngồi tù chung thân, phạm tội trộm bao nhiêu thì bị tính là ngồi tù chung thân? Vậy đó chính là 5 tiền. Cụ thể phán như thế nào? Đương nhiên mỗi người mỗi khác, mỗi một trường hợp cũng khác nhau, điều này đương nhiên là cần có người biết luật đi giám định.

Duyên thứ sáu là mang đi khỏi chỗ cũ, bạn muốn ăn trộm, hơn nữa đã động thân miệng dùng phương tiện, nhưng vẫn chưa mang đồ rời khỏi chỗ cũ, chưa cầm vật ấy lên, vậy thì không tính là phạm tội căn bản, mà vẫn thuộc về phạm tội phương tiện. Ví dụ mang đi khỏi chỗ cũ rồi thì phạm tội căn bản. Vậy sau khi bạn mang đồ rời khỏi chỗ ban đầu, ví dụ đồ vật này có giá là 5 tiền, tôi cầm nó lên rồi, muốn lấy trộm rồi cầm lên, đột nhiên nghĩ không được mình đã thọ ngũ giới rồi, làm sao mình còn có thể đi ăn trộm được, rồi lại để đồ ấy xuống, xin hỏi có phạm tội căn bản không? Có phải là tội không thể sám hối không? Đúng, điều này đã phạm tội căn bản không thể sám hối, vì sao vậy? Bởi vì sáu duyên đều đã thành tựu rồi. Bạn biết

nó là vật có chủ, bạn cũng nghĩ nó là vật có chủ, sau đó có tâm trộm, dùng phương tiện, nó lại là vật có giá trị 5 tiền, bạn đã đem nó rời khỏi chỗ cũ, sáu duyên đã đủ rồi, nghiệp đã thành tựu rồi, mặc dù sau đó bạn hối hận để lại chỗ cũ, nhưng nghiệp ở phía trước đã cấu thành rồi, giới thể đã bị mất.

Cho nên điều này khác với cách phán tội dựa theo pháp thế gian. Ở thế gian nếu bạn bỏ xuống chỗ cũ thì không tính là phạm tội, nhưng giới pháp thì không luận như vậy, mang đi khỏi chỗ cũ thì sẽ phạm tội căn bản. Trên kinh ở chỗ này có nói: dùng tâm chính là tâm trộm, dùng thân chính là dùng phương tiện: thân miệng, thứ ba là mang đi khỏi chỗ cũ. Dùng tâm là khởi tâm suy nghĩ muốn trộm cắp, đây là tâm trộm. Dùng thân là dùng các bộ phận trên thân để lấy đồ. Mang đi khỏi chỗ cũ là mang đồ vật từ chỗ ban đầu đến chỗ khác, cầm lên tay cũng tính là mang đến chỗ khác. Đây đều là phạm tội căn bản. Được rồi, chúng ta xem kinh văn tiếp theo:

“Lại có ba trường hợp trộm đồ vật quý giá của người thì phạm tội không thể sám hối. Thứ nhất là tự lấy, thứ hai là dạy người khác lấy, thứ ba là sai khiến người lấy. Tự lấy là tự tay lấy đồ mang đi khỏi chỗ cũ. Dạy người khác lấy là nếu có ưu-bà-tắc dạy người lấy trộm vật của kẻ khác, người đó tùy ý lấy khỏi chỗ cũ. Sai khiến người lấy là dùng lời nói sai khiến người: “Người có biết vật quý đó để ở đâu không?” Người đó trả lời: “Biết chỗ”, vậy là sai họ đi lấy trộm, người này nghe lời đi lấy trộm đồ vật ấy, rồi mang đi khỏi chỗ cũ”.

Ở đây cũng nói lại có ba trường hợp lấy trộm đồ vật quý giá của người thì phạm tội không thể sám hối. Thứ nhất là tự mình lấy, thứ hai là dạy người lấy, thứ ba là sai khiến người lấy, ba trường hợp này đều giống nhau, phía trước nói sáu duyên thành tựu thì đều phạm tội căn bản. Tự lấy thì vừa nói qua rồi, tự tay mang vật ấy rời khỏi chỗ cũ, tự mình dùng tay để lấy, dùng phương tiện chính là dùng tay của mình đem đồ ấy rời khỏi chỗ cũ thì phạm. Nếu đồ này là đồ quý, giá trị trên 5 tiền thì phạm tội bậc thượng không thể sám hối. Nếu chưa đến 5 tiền mà khoảng 4 tiền, 3 tiền thì phạm tội bậc trung có thể sám hối; 1 tiền, 2 tiền thì phạm tội bậc hạ có thể sám hối.

Đây là luận về mức nặng nhẹ của phạm giới, nhưng bạn trộm đồ của những đối tượng khác nhau thì nghiệp trộm cũng phân ra mức nặng nhẹ khác nhau. Ví dụ bạn chỉ trộm đồ của một người, dù giá trị là 5 tiền, phạm giới là phạm trọng giới, nhưng theo nghiệp đạo thì bạn chỉ nợ họ, [chỉ nợ] một mình họ, nghiệp này không

tính là quá nặng, tương lai chỉ trả một người. Nếu bạn trộm đồ công cộng của quốc gia, đương nhiên đồ trị giá 5 tiền cũng là phạm trọng giới, nhưng nghiệp so với trộm đồ của một người thì phải nặng hơn. Ví dụ bạn trộm thuế, đây là kết tội đối với quốc gia, nhân dân toàn quốc đều là chủ nợ của bạn. Ví dụ bạn trộm đồ của Tam bảo, đặc biệt là trộm đồ của tăng, vậy thì kết tội với hết thầy phạm thánh tăng ở mười phương thế giới. Số lượng người này là vô lượng vô biên, cho nên [trong tội] trộm hết thầy đồ vật thì tội trộm đồ của tăng là nặng nhất.

Cho nên, Hoa Tụ Bồ-tát nói trong kinh Phương Đẳng: *“Tứ trọng ngũ nghịch ta cũng có thể cứu, nhưng trộm đồ của tăng thì ta không thể cứu”*, có thể thấy tội trộm đồ của tăng thậm chí còn nặng hơn tội ngũ nghịch. Tội ngũ nghịch thì chắc chắn sẽ đọa địa ngục A-tỳ, trộm đồ của tăng, trong “Ngũ Bách Vấn Sự Kinh” nói: *“Thiếu nợ đồ của Phật pháp tăng, dù trả lại thì vẫn phải đọa địa ngục A-tỳ nhưng sẽ được thoát ra sớm, càng huống hồ là không trả lại, vậy thì vĩnh viễn không có ngày ra”*. Nghĩa là gì? Trộm đồ của Tam bảo Phật pháp tăng, dù bạn đã trả lại, như vừa rồi mới nói là bạn mang đi khỏi chỗ cũ rồi lập tức để trả lại thì tính là trả lại, dù trả lại thì vẫn phải đọa địa ngục A-tỳ, chỉ có điều do bạn đã trả lại nên có thể thoát ra sớm, càng huống hồ là không trả lại vậy thì vĩnh viễn không có ngày ra khỏi.

Điều này quá đáng sợ, đây không phải là chuyện đùa. Lời Phật nói trong kinh thì chắc chắn không phải lời hư dối, cho nên trộm đồ gì cũng được, đừng trộm đồ của Tam bảo, trộm đồ của Tam bảo thì phải đọa địa ngục A-tỳ, cho nên đặc biệt là ở đạo tràng, giới trộm cắp này không thể không học.

Đương nhiên mọi người cũng đừng sợ hãi, “trời ơi, vậy vào đạo tràng có phải là sắp đọa địa ngục A-tỳ rồi không?” Chỉ cần bạn không có tâm trộm thì sẽ không phạm giới trộm. Sợ nhất là bạn có tâm trộm, cho nên vừa khởi tâm trộm, khởi ý niệm muốn chiếm lợi ích của người khác thì phải tự trách mắng mình, dù bản thân bị thiệt thòi cũng đừng để thường trụ bị thiệt thòi, có tâm quý tiếc giữ gìn vật của thường trụ như giữ tròn mắt, như vậy thì sẽ không có vấn đề gì, không những không có vấn đề gì, hơn nữa bạn có rất nhiều công đức.

Nếu bạn có tội nặng trộm đồ của thường trụ, vậy thì bạn quay lại cúng dường đồ cho thường trụ. Đương nhiên công đức này cũng tương ưng, cũng rất lớn. Luôn có hai mặt, công cũng lớn, mà tội cũng sẽ lớn. Giống như đầu tư vậy, nơi nhiều nguy hiểm thì thường sẽ có nhiều lợi nhuận, cũng là đạo lý này, đương nhiên tôi không

phải dùng quan điểm của đầu tư để tu công đức, chúng ta hãy loại bỏ cái nguy hiểm đó rồi cố gắng học tập những giới này, vậy thì sẽ không còn vấn đề phạm giới nữa. Bởi vì tôi tin mọi người đều không muốn đọa địa ngục A-tỳ, bạn cố gắng học giới thì sẽ không bị đọa. Vậy bạn cố gắng trì giới niệm Phật thì tương lai bạn chỉ đến thế giới Tây Phương Cực Lạc thôi.

Tiếp theo nói loại thứ hai là dạy người trộm cắp, nếu ưu-bà-tắc dạy người rằng: “ông giúp tôi đi lấy trộm đồ của người nào đó”, vậy là người nghe lời dạy đó bèn nghe theo ý của vị ưu-bà-tắc này mà lấy trộm đồ vật đó mang đi khỏi chỗ cũ thì phạm tội. Đương nhiên không chỉ vị ưu-bà-tắc này phạm tội mà người nghe theo lời dạy đó cũng phạm tội trộm cắp giống như vậy, chỉ cần họ có tâm trộm, họ biết bạn muốn đi trộm cắp, họ làm theo bạn, nghe lời bạn rồi đi làm, họ mang đồ rời khỏi chỗ cũ thì họ cũng phạm tội căn bản không thể sám hối. Còn loại sai khiến người đi trộm cắp, tức là phái một đặc phái viên, sứ giả, nói với vị sứ giả này rằng: “ông có biết đồ quý của người đó để ở đâu không?” Vị sứ giả này nói: “tôi biết”, “Được, tôi phái ông đi trộm”, điều này giống với tính chất của dạy người đi trộm, vị sứ giả này nhận mệnh lệnh của bạn, bèn đi lấy trộm và mang đồ đi khỏi chỗ cũ thì bạn cùng sứ giả cũng phạm tội không thể sám hối. Kinh văn tiếp theo:

“Lại có năm cách trộm đồ quý giá của người khác thì phạm tội không thể sám hối, thứ nhất là giả nghèo giả khổ để đoạt lấy, thứ hai là dùng thái độ khinh mạn để lấy, thứ ba là giả mạo tên họ của người khác để lấy, thứ tư là cưỡng đoạt để lấy, thứ năm là đồ người khác gửi mà lấy làm đồ của mình.

Năm cách lấy này đều thuộc về dùng phương tiện, chỉ là phương tiện khác nhau [mà thôi], nhưng nếu đầy đủ sáu duyên thì phạm tội giống như vậy. Thế nào gọi là giả nghèo giả khổ để đoạt lấy? Chính là hiện nay có một số người thân thể mạnh khỏe cường tráng nhưng ngược lại giả dạng dáng vẻ rất đáng thương đi khắp nơi ăn xin, sau đó đi cầu xin người khác cho họ tiền, hy vọng không tốn sức mà được hưởng, cái tâm như vậy, bản thân giả nghèo giả khổ đi lừa gạt người khác, đương nhiên đã phạm tội nói dối rồi, đồng thời cũng [phạm tội] trộm cắp.

Ở đây luật sư Quảng Hóa đã nêu ra một ví dụ, nói rằng một vị pháp sư nào đó nhìn thấy trên báo có đăng tin một người mắc bệnh nặng phải truyền máu gấp, cũng cần tiền gấp. Vị pháp sư này rất từ bi, thầy không có tiền nhưng thầy có máu, cho nên thầy liền xung phong đi giúp đỡ, thầy đến nơi mà báo này đăng để tìm người đó

và nói rằng tôi có thể truyền máu cho bạn. Kết quả người đó đang ngồi đánh cờ, không hề giống dáng vẻ của người mắc bệnh, nhìn thấy pháp sư đến nói muốn hiến máu, người này nói: “con cần tiền chứ không cần máu”. Đây chính là gì vậy? Giả bệnh, sau đó đi lừa tiền, dùng cách này mà lừa được 5 tiền trở lên thì chính là phạm trọng tội.

Thứ hai là dùng thái độ khinh mạn để đoạt lấy. Ví dụ chủ tớ thời xưa, hoặc hiện nay là ông chủ đối với nhân viên, ông chủ tùy tiện lấy đồ của nhân viên, cho rằng dù sao thì nhân viên là người mình thuê, là người của mình nên đồ của họ mình có thể tùy tiện lấy. Người nhân viên ấy cũng tức giận nhưng không dám nói. Điều này là thuộc về dùng thái độ khinh mạn để đoạt lấy, cũng là đủ 5 tiền thì kết là trọng tội.

Còn một loại là giả mạo tên của người khác để đoạt lấy. Ví dụ như bảo hiểm y tế, bạn không có bệnh nhưng người khác có bệnh, bạn có thể giả mạo tên của họ để đi lãnh phí bảo hiểm y tế đó, phí này đủ 5 tiền thì cũng kết trọng tội.

Thứ tư là dùng bạo lực để đoạt lấy, đó chính là cậy sức mạnh quyền thế cướp lấy, làm bọn trộm cướp.

Còn một loại là lấy đồ người khác gửi, chiếm làm của mình, người khác gửi đồ ở chỗ bạn, sau đó bạn không chịu trả lại cho họ, không thừa nhận người đó gửi nhờ ở chỗ bạn, bèn chiếm đồ của họ làm của mình. Kinh văn tiếp theo:

“Đồ quý giá là chỉ 5 tiền, hoặc vật có trị giá 5 tiền thì phạm tội không thể sám hối”.

Ở đây giải thích ý nghĩa của vật quý giá, tức là 5 tiền trở lên, nếu trộm 5 tiền, trong chú giải nói là 8 phân bạc trở lên, vậy chúng ta hiện nay là 1.000 đồng trở lên, vậy sẽ phạm tội không thể sám hối. Đương nhiên ở mỗi nơi thì giá trị này có sự khác nhau, hơn nữa đồ vật ở những thời kỳ khác nhau có thể cũng có giá trị khác nhau. Như vàng mà nói thì giá vàng mỗi ngày đều có lên xuống, không giống nhau, lấy gì để làm tiêu chuẩn đây? Lấy thời gian và địa điểm mà bạn trộm để làm tiêu chuẩn. Ví dụ bạn trộm vàng, trộm số vàng quý giá đó vừa đúng 5 tiền, lúc đó giá vàng tính ra có trị giá bằng 5 tiền, hơn nữa ở khu vực này có trị giá là 5 tiền, ở khu vực khác trị giá có thể không bằng 5 tiền, thì ở nơi đó không tính là phạm trọng giới, nhưng bạn ở nơi này, trị giá vừa đúng bằng 5 tiền, hôm nay đúng bằng 5 tiền, hôm qua thì

chưa bằng 5 tiền, hôm nay trị giá là 5 tiền mà hôm nay bạn trộm thì phạm trọng giới. Hôm qua thì không phạm trọng giới, hôm nay thì phạm trọng giới, chính là căn cứ theo thời gian địa điểm của ngày hôm nay để phán. Kinh văn tiếp theo:

“Nếu cư sĩ biết người đó có năm thứ báu, hoặc đồ vật làm bằng năm thứ báu mà dùng tâm trộm để chọn lựa nhưng chưa mang đi khỏi chỗ cũ thì phạm tội có thể sám hối”.

Trong phần chữ nhỏ của Tiên Yếu nói: *“Chưa đầy đủ sáu duyên nên phạm tội phương tiện”*. Tức là do bạn vẫn chưa mang đi khỏi chỗ cũ, duyên thứ sáu vẫn chưa thành tựu. Kinh văn tiếp theo:

“Nếu đã chọn lựa xong, lấy rồi mang đi khỏi chỗ cũ, mà giá trị của vật bằng 5 tiền thì phạm tội không thể sám hối”.

Ở đây là đã chọn xong năm thứ báu này Trong Tiên Yếu nói năm thứ báu chính là năm loại vàng, kim loại, chính là kim loại quý, gọi là vàng, bạc, đồng, sắt, thiếc, còn có đồ vật làm bằng 5 thứ báu, tương tự chính là giống như, căn cứ theo Tiên Yếu nói: *“Dùng năm thứ báu như vàng bạc để làm ra các loại dụng cụ, thì đây gọi là đồ vật quý”*. Vàng bạc chưa tạo thành đồ vật thì gọi là kim loại quý, cho nên nói kim loại quý và đồ vật quý bằng vàng bạc, hoặc là đồ vật quý làm bằng vàng bạc, làm bằng như vậy chính là giống như, hai loại này có sự khác nhau, khác nhau ở chỗ đã làm thành đồ vật hay chưa, đã làm thành đồ vật rồi hay chưa chế tạo thành đồ vật. “Dùng tâm trộm để lựa chọn”, tức là có tâm trộm.

Bạn thấy năm thứ báu này là vật có chủ, bạn đã biết vật có chủ, lại có tâm trộm, sau đó dùng tâm trộm để chọn lựa, đây chính là dùng phương tiện, có tâm trộm dùng phương tiện, sau đó nó lại là đồ vật quý [có giá trị] 5 tiền trở lên, chưa mang đồ đi khỏi chỗ cũ, duyên thứ 6 này [chưa thành tựu] nên phạm tội phương tiện, tội bậc trung có thể sám hối, nhưng nếu đã mang đi khỏi chỗ cũ thì phạm tội không thể sám hối. Trong Tiên Yếu nói *“đã đủ sáu duyên liền mất giới thể, bất luận bạn có dùng hay không dùng”*, tức là bạn lấy đi nhưng vẫn chưa sử dụng, lấy đồ vật bằng vàng này, lấy chiếc ly bằng vàng này để uống rượu, nhưng vẫn chưa uống, vừa mang đi khỏi chỗ cũ thì liền phạm tội căn bản không thể sám hối. Kinh văn tiếp theo:

“Mang đi khỏi chỗ cũ tức là: Nếu để đồ dẹt sang chỗ dây thừng khác thì gọi là đổi chỗ. Nếu đồ da hoặc y phục để cùng màu thì gọi là cùng chỗ, để màu khác thì gọi là đổi chỗ. Nếu y phục, đồ da, đệm để cùng màu thì gọi là cùng chỗ, để khác màu thì gọi là đổi chỗ. Nếu đệm lông để cùng một chõng lông thì gọi là cùng chỗ, cùng màu thì gọi là cùng chỗ, nếu để sang màu khác thì gọi là đổi chỗ, đó gọi là các chỗ để”.

Đây là giải thích mang đồ đi khỏi chỗ cũ, ở đây cũng rất vi tế, ở đây nói: *“Nếu để đồ dẹt sang chỗ dây thừng khác thì gọi là đổi chỗ”*. Ví dụ nói dẹt đồ, có thể là dẹt những đồ này là một tấm lớn, ở giữa có thể là dùng dây thừng để phân cách, nếu đổi dây thừng thì gọi là đổi chỗ. Ví dụ phần này là dùng loại dây này dẹt thành và phân chia [thì dùng loại dây khác dẹt thành], hai loại dây này là khác nhau, từ bên này chuyển sang bên kia, đây chính là đổi chỗ. Còn có nếu đồ da hoặc y phục, đồ bằng da hoặc là quần áo “cùng màu sắc thì gọi là cùng chỗ”, đồ da có thể là những loại da không cùng màu sắc, có da loại một, da loại hai, màu sắc khác nhau, để một loại da hoặc y phục có màu sắc khác sang chỗ bên kia, tức là chỗ đồ da hoặc y phục có màu sắc khác. Đây cũng gọi là mang vật đi khỏi chỗ cũ. Màu sắc khác thì gọi là đổi chỗ. Ví dụ nói bạn đem vật này từ chỗ y phục màu này mang sang để bên chỗ y phục màu khác, thì đây thuộc về tội mang vật rời khỏi chỗ cũ; còn y phục, đồ da, nệm đều như vậy cả. Căn cứ theo màu sắc khác nhau để đặt ở các chỗ khác nhau, còn có đệm lông: “để cùng một chõng lông thì gọi là cùng chỗ”, lông cùng một màu thì là cùng chỗ, khác màu, loại màu khác là không cùng chỗ.

Tứ Trọng Giới Tướng Tiên Yêu ở chỗ này có một giải thích nhỏ: *“Ví dụ đệm lông, đồ của mình thì để ở chõng thứ nhất, đồ của người khác để ở chõng thứ hai”*. Ví dụ có mấy chõng, đồ của mình thì để ở chõng đệm lông thứ nhất, đồ của người thì để ở chỗ đệm lông của họ, ở chõng thứ hai; hoặc là đồ của mình thì ở một màu, đồ của người khác thì để ở chỗ loại màu thứ hai. Bây giờ lấy đồ của họ, mang đi khỏi chõng đệm lông thứ hai, để vào trong chõng đệm lông thứ nhất của mình; hoặc là đem đồ của người để sang chỗ đệm lông hoặc đồ dẹt, hoặc nệm da, áo da có màu sắc khác để vào chỗ màu của mình, để vào chỗ màu sắc của mình, *“khiến người nghĩ rằng đồ của họ đã bị mất”*, đối phương có thể sẽ nghĩ: Ấy, đồ của mình bị mất rồi! Đây gọi là mang đồ rời khỏi chỗ cũ. Nếu đó là vật quý giá thì sáu duyên đã thành tựu, khi sáu duyên đủ thì phạm thì phạm tội không thể sám hối.

Chúng ta lấy một ví dụ để nói, ví dụ bây giờ bạn đến sân bay, ở đó có chỗ để đồ công cộng, có từng ô từng ô tủ nhỏ, có khóa mật mã, hoặc là có một ổ khóa, mỗi một người là một ô tủ, bây giờ bạn lấy đồ trong ô tủ của họ đem sang ô tủ của mình, đây gọi là mang đồ rời khỏi chỗ cũ, giống với điều nói ở đây, đối phương tìm đồ trong ô tủ của mình nhưng không thấy, họ nghĩ đồ của mình đã bị mất, tâm họ xác định là: đồ của mình đã bị mất, vậy thì bạn phạm giới trộm cắp căn bản không thể sám hối. Kinh văn tiếp theo:

“Cư sĩ gánh đồ cho người mà dùng tâm trộm chuyển đồ từ vai trái sang vai phải, từ tay phải sang tay trái, chuyển sang các bộ phận trên cơ thể như vậy thì gọi là đổi chỗ”.

Bạn xem, ở đây đã đem giới tướng này nói vô cùng rõ ràng, để chúng ta lý giải được thế nào là mang đồ khỏi chỗ cũ. Bạn gánh đồ cho người, dùng vai để gánh, ví dụ gánh một số đồ vật vô cùng quý giá. Ví dụ như châu báu, lúc đầu bạn gánh bên vai trái, đột nhiên khởi lên tâm trộm, mình rất muốn có số châu báu này, sau khi khởi lên tâm trộm, bạn cảm thấy rất mệt, vai trái tại sao rất đau mỗi, liền chuyển gánh đồ này sang bên vai phải. Việc này là phạm tội căn bản. Vì sao vậy? Vì sáu duyên đã thành tựu, nó là vật có chủ, bạn nghĩ nó là vật có chủ, bạn biết nó là vật có chủ, cũng biết chủ nhân của nó là ai, dù không biết thì bạn cũng biết nó có chủ, sau đó bạn có tâm trộm, dùng phương tiện, bởi vì đang đi bạn khởi tâm trộm, vậy thì đã ở trong tội phương tiện rồi, hiện tại nó lại là vật quý giá, trị giá 5 tiền trở lên, bạn liền đem nó rời khỏi chỗ cũ; nó vốn dĩ đang ở trên vai trái, bây giờ đổi sang vai phải, rời khỏi chỗ cũ là vai trái thì phạm tội không thể sám hối, hoặc là chuyển từ tay phải sang tay trái. Ví dụ bạn đang cầm một thứ đồ cổ của người, là đồ cổ rất quý giá, lúc đầu khi cầm thì không có tâm trộm, nhìn đi nhìn lại rồi khởi tâm trộm, muốn chiếm nó làm của mình, lúc này bạn đừng chuyển tay, vừa động tay chuyển sang tay trái thì phạm tội không thể sám hối. Nếu bạn không chuyển tay mà trước tiên đem tâm trộm này trừ bỏ đi, sau đó bạn chuyển sang tay trái thì không có vấn đề gì, nhưng cũng phạm tội phương tiện, bởi vì bạn đã khởi tâm trộm, chỉ là chưa mang vật đi khỏi chỗ cũ nên vẫn phạm tội bậc trung có thể sám hối; nhưng trước khi bạn chưa trừ bỏ được tâm trộm, mà bạn đem nó chuyển từ tay phải sang tay trái là mang đồ rời khỏi chỗ cũ rồi, phạm tội không thể sám hối. Cho nên *“chuyển sang các bộ phận trên cơ thể*

như vậy thì gọi là đổi chỗ”, ngay đến như vậy mà đều phạm tội mang đồ rời khỏi chỗ cũ thì bạn có thể suy đoán được, từ đây mà suy ra. Kinh văn tiếp theo:

“Đôi với xe cộ thì bánh xe, trục xe, đòn ngang, cái ách. Đôi với thuyền bè thì hai bên thành và trước sau, đôi với nhà cửa thì xà nhà, đòn dông, rui, xà vuông, bốn góc và góc Tây Nam, [nếu để không đúng vị trí] thì đều gọi là đổi chỗ, nếu dùng tâm trộm để di chuyển đồ đến vị trí khác thì đều phạm tội không thể sám hối”.

Ở đây là đưa ra những chỗ khác nhau để nói rõ, giúp chúng ta tỉ mỉ thể hội được giới tướng của trộm cắp. Trước tiên là nói về xe cộ, xe bao gồm các bộ phận khác nhau, có bánh xe, trục xe. Trục của xe, trục là thứ cố định bánh xe, đòn ngang, ví dụ nói xe ngựa, đòn ngang là thuộc về phần khúc gỗ mắc ở trên lưng ngựa, chụp ở trên lưng ngựa thì gọi là đòn ngang, còn có ách, ách chính là [khúc gỗ] để trên lưng ngựa hình cong cong mắc lên trên lưng ngựa gọi là ách, khúc gỗ nằm ngang thì gọi là đòn ngang. Bốn chỗ này đều thuộc về đổi chỗ, tức là nói bạn đem đồ chuyển từ bánh sang trục, chuyển sang đòn ngang, chuyển sang ách thì đều gọi là mang đồ khỏi chỗ cũ.

Thuyền thì hai bên thành trước sau mạn thuyền chính là hai bên thành của thuyền, còn có nhà, nhà cửa, nhà cửa thời xưa phần lớn đều dùng gỗ để làm khung cho nên có xà, xà là một cây gỗ lớn nằm ngang, để chống đỡ cho nóc nhà, đòn dông là [cây gỗ] ở trên đỉnh nóc nhà, đó gọi là đòn dông, rui tức là từ cây đòn dông, là cây gỗ ở trên cao nhất, sau đó từ nóc nhà nghiêng xuống hai phía, từng cây từng cây chống đỡ ở hai bên, đây là thuộc về thanh rui, xà vuông là thanh rui nhà hình vuông thì gọi là xà vuông, còn có 4 góc, tức là 4 góc nhà, góc Tây Nam tức là góc hướng Tây Nam ở trong nhà, những chỗ này đều gọi là đổi chỗ, từ chỗ này chuyển sang chỗ khác thì gọi là mang khỏi chỗ cũ. Dùng tâm trộm đem bất cứ thứ gì từ một chỗ này sang một chỗ khác, nếu vật này là đồ quý giá thì phạm tội không thể sám hối. Xem tiếp phần dưới, đây là nói ở dưới nước:

“Trộm đồ ở dưới nước, là có người kết gỗ thành bè cho trôi theo dòng nước. Cư sĩ dùng tâm trộm lấy thì phạm tội không thể sám hối. Nếu dùng tâm trộm giữ gỗ lại, sau đó lại để gỗ trôi về phía trước”.

Đây cũng là mang đồ rời khỏi chỗ cũ.

“Và dùng tâm trộm nhấn cho gỗ chìm xuống dưới đáy nước”.

Đây cũng là mang đồ rời khỏi chỗ cũ.

“Nếu lấy đồ rời khỏi nước”,

Thì cũng là rời khỏi chỗ cũ.

“Điều phạm tội không thể sám hối”.

Nước tại sao lại nói là rời khỏi chỗ cũ? Ví dụ trước đây muốn vận chuyển gỗ thì thường thông qua sông ngòi, thả gỗ trôi theo dòng nước. Nếu cư sĩ dùng tâm trộm lấy gỗ ở trong nước, gỗ đương nhiên trị giá là 5 tiền. Bạn dùng tâm trộm giữ cây gỗ này lại, sau đó cho trôi từ phía sau tới phía trước. Bởi vì gỗ sẽ chuyển động ở dưới nước, vậy bạn giữ lại một cây, khiến cây gỗ ở phía sau trôi tới phía trước, đây gọi là rời khỏi chỗ cũ. Bản thân cây gỗ ấy đang trôi, đây là chỉ chuyển động tương đối, bạn cố định nó lại, bạn muốn cố định nó lại, những cây gỗ còn lại cũng vẫn tiếp tục trôi về phía trước, cây gỗ ở phía sau trôi tới phía trước rồi, đồng nghĩa là bạn đã lấy cây gỗ này, nên đã mang đồ rời khỏi chỗ cũ. Bởi vì bạn giữ cây gỗ ấy, vốn dĩ nó đã trôi lên phía trước, bây giờ những cây gỗ phía sau đều đã trôi tới phía trước, vậy cây gỗ này của bạn cũng coi như là bị rời khỏi chỗ cũ rồi, nghĩa là như vậy. Tức là từ “sau trôi tới phía trước”, và “dùng tâm trộm khiến gỗ chìm xuống dưới đáy”, khiến cây gỗ này chìm xuống đáy sông, không để nó trôi tiếp nữa, hoặc là trực tiếp lấy nó lên khỏi mặt nước. Đây đều là mang đồ rời khỏi chỗ cũ, đều phạm tội không thể sám hối. Tiếp theo là một trường hợp khác:

“Lại nữa, có người chủ nuôi chim trong ao, cư sĩ dùng tâm trộm nhấn chìm xuống nước thì phạm tội có thể sám hối”.

Nghĩa là cái ao có chủ, cái ao này có người chủ nuôi chim, đương nhiên chim này cũng có chủ, cư sĩ dùng tâm trộm, ấn chim xuống nước không cho nó bay. Bởi vì bản thân những con chim này sống ở trong ao, nó vẫn chưa rời khỏi chỗ cũ, nên lúc này phạm tội có thể sám hối, chưa rời khỏi chỗ cũ. Tiếp theo nói:

“Nếu mang ra khỏi ao thì phạm tội không thể sám hối”.

Bản thân con chim này là ở trong ao, bạn đem nó rời khỏi chỗ cũ nên phạm tội không thể sám hối.

“Nếu chim có chủ nuôi mà bay vào trong ao bị bỏ hoang, [cư sĩ] dùng tâm trộm bắt đi khỏi ao nước, hoặc nhấn chìm xuống nước thì đều phạm tội không thể sám hối”.

Tức là con chim này có chủ, ao bị bỏ hoang là ao không có chủ, bạn dùng tâm trộm đem con chim này rời khỏi cái ao nước này. Con chim này vốn ở dưới ao, bạn đem nó đi, vậy thì đương nhiên phạm giới trộm rồi, không thể sám hối, đã mang đi khỏi chỗ cũ. Hoặc là nhấn nó xuống dưới nước, việc này cũng phạm tội không thể sám hối. Tiếp theo chúng ta xem đoạn kinh văn tiếp theo:

“Lại có cư sĩ trang trí các thứ báu ở trong và ngoài nhà, ở trên lầu quan sát thấy những con chim có chủ ngậm những báu vật này bay đi, cư sĩ dùng tâm trộm đoạt lại số báu vật ấy của chim thì phạm tội không thể sám hối”.

Có cư sĩ có một số báu vật trang trí ở trong và ngoài nhà, họ ở trên lầu quan sát, ở trên đình đài lầu các thấy có một số con chim, những con chim này có chủ đã ngậm những báu vật này bay đi. Cư sĩ dùng tâm trộm cướp lại [báu vật] của chim. Bản thân con chim này cũng trị giá 5 tiền. Ví dụ, nếu nó đang bay mà bạn bắt nó lại, nó rời khỏi chỗ cũ thì bạn phạm tội không thể sám hối, bởi sáu duyên đã đầy đủ rồi.

“Nếu thấy chim ngậm báu vật bay đi, mà dùng tâm trộm mong đợi [chim đậu xuống để lấy báu vật] thì phạm tội bậc trung có thể sám hối”.

Chim đang bay, bạn đang tìm cơ hội để bắt chú chim này, trước khi chưa bắt được thì đây là thuộc về tội phương tiện, phạm tội bậc trung có thể sám hối.

“Nếu dùng sức mạnh của chú thuật khiến chim đậu xuống chỗ mình muốn thì phạm tội không thể sám hối”.

Tức là bạn có một loại chú thuật có thể khiến con chim này, hoặc là mê hoặc nó khiến nó nghe theo sự sai khiến của bạn, nghe theo ý của bạn đậu xuống chỗ bạn muốn, thì chính là bằng với mang nó rời khỏi chỗ cũ, nó vốn dĩ muốn bay theo tuyến đường của nó, nhưng bạn đã thay đổi tuyến đường bay của nó, đây là phạm tội không thể sám hối.

“Nếu đậu xuống chỗ khác thì phạm tội bậc trung có thể sám hối”.

Tức là nó không đậu xuống chỗ mà bạn chỉ định, hoặc là chú thuật của bạn vẫn chưa đủ mạnh, công phu chưa tới nơi nên bạn không đạt được mục tiêu đã dự định, chim bay đến chỗ khác, bay đến nơi khác nên bạn phạm tội phương tiện.

“Nếu có chim hoang đã ngậm báu vật bay đi”.

Chim hoang đã tức là chim không có chủ,

“Cư sĩ dùng tâm trộm đoạt lấy [báu vật] của chim thì phạm tội bậc trung có thể sám hối”.

Bởi vì chim hoang đã này không có chủ, cho nên thiếu một duyên. Duyên thứ nhất là vật có chủ, biết là vật có chủ, mang đi khỏi chỗ cũ thì phạm. Chim hoang đã là vật không có chủ nên thiếu một duyên, mặc dù có tâm trộm nhưng không phạm trọng tội mà phạm tội bậc trung có thể sám hối.

“Đội chim đậu xuống thì phạm tội nhỏ có thể sám hối”.

Đây tức là vẫn chưa lấy được đồ của nó, chỉ là đang đội nó, trước khi chưa bắt được nó thì phạm tội phương tiện, bắt được rồi thì phạm tội bậc trung, chưa bắt được thì thuộc về tội phương tiện, tội sẽ giảm đi một bậc là tội nhỏ, tội nhỏ có thể sám hối, tội bậc hạ.

“Lại có nhiều con chim hoang đã ngậm báu vật bay đi, nhưng những con chim có chủ lại cướp báu vật của những con chim hoang đã, cư sĩ dùng tâm trộm cướp lại báu vật của những con chim có chủ thì phạm tội không thể sám hối”.

Đây là gì vậy? Người cư sĩ này muốn cướp báu vật mà con chim này đang ngậm, lúc đầu là chim hoang đã ngậm số báu vật này, kết quả [lại bị] những con chim có chủ cướp đi, lúc này đương nhiên mục tiêu của cư sĩ là những con chim có chủ, cướp lại [báu vật] của chúng, lúc này [cư sĩ] phạm tội không thể sám hối, bởi vì những con chim này có chủ.

Chỗ này Ngũ Giới Tướng Kinh Tiên Yếu nói “*đã đầy đủ sáu duyên*”, nó là vật có chủ, bạn biết nó có chủ, mang nó đi khỏi chỗ cũ, cho nên phạm trọng tội. Đây là kết tội ở phía chủ của chim, kết tội ở phía chủ nhân của chim.

“Nếu đội chim đậu xuống thì phạm tội bậc trung có thể sám hối”.

Đây là thuộc về tội phương tiện.

“Những trường hợp khác thì như đã nói ở trên”.

Những trường hợp khác thì giống như phía trước.

“Lại những con chim có chủ đang ngậm bấu vật bay đi thì bị chim hoang đã cướp mất”.

Chim hoang đã thì không có chủ.

“Cư sĩ dùng tâm trộm đoạt lấy của chim hoang đã thì phạm tội bậc trung có thể sám hối”.

Bởi vì chim này là vật không có chủ, bạn cướp đồ của con chim hoang đã này thì không thuộc vào phạm trọng tội, mà phạm tội bậc trung có thể sám hối. Bởi vì bạn cũng có tâm trộm, cho nên đều sẽ phạm tội.

“Nếu đợi chim đậu xuống thì cũng phạm tội bậc trung có thể sám hối”.

Khi bạn đang đợi, ở đây căn cứ theo Tiên Yếu nói: đối chiếu theo kinh văn phía trên, căn cứ theo đạo lý ở phía trên, ở đây đáng lẽ là phạm tội nhỏ có thể sám hối, “*e rằng đã viết sai chữ trung*”, nếu không thì kinh văn phía trên phải là tội bậc trung có thể sám hối. Bởi vì phía trên có nói “nếu chờ chim hoang đã đậu xuống thì phạm tội nhỏ có thể sám hối”, ở phía trước nói là tội nhỏ có thể sám hối nên ở đây cũng phải là tội nhỏ có thể sám hối.

Bổ sung giải thích của đại sư Hoàng Nhất, ở đây là tìm ở trong Luật văn cũng chứng minh là [tội này] thuộc vào tội nhỏ có thể sám hối. Ở trong giới tỳ-kheo là thuộc về tội ở chương thứ năm. Tội trộm cắp thuộc về bậc trung có thể sám hối, là tội phương tiện ở chương đầu. Đây là thuộc tụ thứ ba. Tiếp theo:

“Nếu cư sĩ đánh bạc, mà dùng tâm trộm đổi vị trí quân cờ để thắng tiền của người khác, nếu thắng 5 tiền thì phạm tội không thể sám hối”.

Đánh bạc chính là đánh bài bạc, trong Tiên Yếu nói: “*Đánh bạc là trò chơi, gọi là trò chơi gieo xúc xắc. Trò chơi song lục gọi là lục bác, người đánh bạc sử dụng những thứ như quân bài và quân cờ vây, cờ tướng, xúc xắc, đều gọi là quân cờ*”. Đổi vị trí quân cờ, giống như người đánh bạc đó, họ quay những con xúc xắc,

tung xúc xác đổi vị trí quân cờ là gì? Là “trộm quân cờ thay đổi nước cờ, cho đến dùng những con xúc xác được chế tác đặc biệt”. Đây là bày một số mưu kế, người này rất giỏi đánh bạc, luôn thắng bạc, vì sao vậy? Bởi vì họ lập mưu kế, trộm quân cờ thay đổi nước cờ, đối phương không biết. Nếu họ dùng tâm trộm bày mưu kế này, bày thủ thuật xảo trá này để thắng người, nếu thắng được 5 tiền trong ván bạc thì phạm tội không thể sám hối. Căn cứ theo kinh Ưu-Bà-Tắc Giới và kinh Phạm Võng thì đánh bạc, gieo xúc xác, cờ vây, những trò cờ bạc này đều phạm tội nhẹ.

“Nhưng nay chỉ nói người thọ ngũ giới, nên không phạm giới”. Trong ngũ giới không cấm chúng ta chơi những trò chơi này, nhưng nếu bạn có tâm trộm, dùng những mưu kế này để thắng tiền của người khác thì cũng phạm giới trọng. Kinh văn tiếp theo:

“Nếu có cư sĩ dùng tâm trộm để trộm xá-lợi thì phạm tội bậc trung có thể sám hối”.

Trong Tiên Yếu giải thích tại sao phạm tội bậc trung có thể sám hối? Là do “không thể tính toán được giá trị của xá-lợi”. Bởi vì xá-lợi vô giá nên không thể nói đó là 1 tiền hay là 5 tiền, cho nên trộm xá-lợi của Phật thì thuộc vào tội bậc trung có thể sám hối.

“Nếu dùng tâm cung kính mà nghĩ rằng Phật cũng là thầy của mình, dùng tâm thanh tịnh để lấy thì không phạm”.

Không dùng tâm trộm để lấy, mà dùng tâm cung kính nghĩ rằng Phật chính là bổn sư của mình, dùng tâm thanh tịnh, mình lấy về để cúng dường, không phải dùng để bán lấy tiền, như vậy thì không phạm, không phạm giới trộm.

“Nếu cư sĩ dùng tâm trộm để lấy kinh sách thì phạm tội không thể sám hối, căn cứ theo giá trị của cuốn kinh mà định tội nặng nhẹ”.

Căn cứ theo văn tự của Tiên Yếu: “Nếu trộm kinh sách có giá trị là 5 tiền trở lên”, tức là gộp tiền giấy, mực, nhân công cộng lại, mà bạn trộm là 5 tiền trở lên thì không thể sám hối. Bản thân kinh văn là vô giá, nội dung kinh văn là vô giá, cho nên chỉ có thể tính giá trị nhân công của cuốn kinh này, giá thành in ấn kinh.

“Nếu ít hơn 5 tiền thì phạm tội bậc trung có thể sám hối”.

Không đủ 5 tiền thì thuộc vào tội có thể sám hối, 1 tiền 2 tiền thì phạm tội bậc hạ có thể sám hối, tội nhỏ có thể sám hối. Mời xem phần tiếp theo: vừa rồi đã nói qua mấy loại rồi, ví dụ nói ở dưới nước còn có ở trên không, trộm [báu vật] của chim hoang dã đó là trên không. Ở đây nói đến ruộng đất.

“Nói đến cướp đoạt ruộng đất thì có hai trường hợp cướp đoạt ruộng đất của người, một là kiện cáo”.

Kiện cáo là gì? Trong Tiên Yếu nói: *“Chính là kiện cáo tố tụng lên quan phủ”*, là bằng với việc cướp đoạt ruộng đất của người khác, kiện tụng với người khác, kiện họ bịa đặt một số chuyện, làm như vậy để dùng pháp luật làm những thủ đoạn để kiện tụng để đe dọa hoặc uy hiếp, hoặc bạn mua chuộc thẩm phán để [họ] có thể phán ruộng đất đó là của bạn.

Thứ hai là lấn ranh ruộng đất. Chỗ này Tiên Yếu nói: *“Tức là đánh dấu cột mốc giới hạn ruộng đất”*. Khi phân chia ruộng đất, bạn đánh dấu ranh giới ruộng của mình, “chỗ này là thuộc về đất của tôi”, bạn đánh dấu ranh giới rất rộng, chiếm cả ruộng đất của người khác làm của mình,

“Nếu cư sĩ do kiện cáo mà thắng, hoặc là đánh dấu ranh giới vượt quá phần của mình mà trị giá 5 tiền thì phạm tội không thể sám hối”.

Người cư sĩ này có tâm trộm, vì muốn cướp lấy ruộng đất của người khác “ngôn tha đắc thắng”, “ngôn” vừa rồi nói chính là kiện cáo. Bạn kiện người ta mà thắng kiện, số ruộng đất ấy thuộc về bạn, bạn thắng kiện, hoặc “lấn ranh giới”, tức là đánh dấu ranh giới, khoanh đất của người khác làm của mình, lấn đất vượt quá phần của mình, hiện nay là như thế nào vậy? Có thể dùng để sửa khế ước, hoặc sửa giấy chứng nhận đất của người khác thành tên của mình, còn làm giấy chứng nhận, vậy là chiếm làm của mình rồi. Đương nhiên đất đai thông thường đều trị giá 5 tiền trở lên, điều này là phạm tội không thể sám hối rồi. Tiếp theo là thuộc về thuế quan:

“Có các cư sĩ đáng lý phải nộp thuế nhưng lại không nộp, [nếu tiền thuế] trị giá 5 tiền thì phạm tội không thể sám hối”.

Đây là người buôn bán, đệ tử Tam bảo làm kinh doanh, đáng lẽ phải thu cổ thuế, thu thuế chính là nộp thuế, cổ chính là bán, cổ tửu nghĩa là bán rượu. chữ “cổ” này giống với chữ “cổ” có ba chấm thủy, tức là bạn phải nộp thuế kinh doanh, nhưng

bạn cố ý trốn thuế, trộm thuế, không nộp thuế trị giá 5 tiền Số tiền thuế này trị giá 5 tiền, số tiền thuế bạn không nộp trị giá 5 tiền, đó chính là 1.000 đài tệ thì phạm tội không thể sám hối, rất dễ phạm phải.

“Lại có cư sĩ đến trạm thu thuế, và nói với cư sĩ khác rằng: anh mang giúp tôi vật này qua trạm thu thuế thì tôi sẽ tặng anh nửa số tiền thuế, cư sĩ đó mang qua, nếu số tiền vi phạm trị giá 5 tiền thì phạm tội không thể sám hối”.

Việc này là thế nào? Vận chuyển trái phép. Lúc sắp đi qua hải quan, vốn dĩ hàng hóa của bạn phải nộp thuế, ví dụ như thuốc lá, rượu, vào Đài Loan họ có quy định trong khoảng bao nhiêu thì bạn có thể tự mang theo, trên bao nhiêu thì bạn phải nộp thuế, nhưng bạn muốn tránh số tiền thuế này nên nói với một người khác rằng: “Anh mang giúp tôi một ít, mọi người chia nhau, chia ra theo số người thì sẽ không phải nộp thuế nữa, sau khi anh đi qua rồi thì tôi sẽ gửi anh một nửa số tiền”. Ví dụ bạn giúp tôi tiết kiệm được 1.000 tệ tiền thuế thì tôi sẽ cho anh 500 tệ. Anh kiếm được 500 tệ tôi cũng kiếm được 500 tệ. Vậy là đôi phương liền giúp bạn mang đồ qua hải quan. “Nếu tiền vi phạm trị giá 5 tiền”, tiền thuế bạn phải nộp là 1.000 tệ mà bạn không nộp thì phạm tội không thể sám hối. Dù bạn phải chia 500 tệ cho người kia, còn thừa 500 tệ, xin lỗi luận tội là căn cứ theo số tiền thuế 1.000 tệ mà bạn thiếu của nhà nước để luận. Tuy bạn kiếm được 500 tệ nhưng bạn phải bồi thường 1.000 tệ. Tiếp theo:

“Nếu cư sĩ chỉ người một con đường khác giúp họ không phải nộp thuế. Nếu vật trị giá 5 tiền thì phạm tội bậc trung có thể sám hối”.

Nếu bạn dạy người khác phương pháp để trốn thuế, bản thân bạn không được lợi ích gì cả, bạn dạy người khác, dạy họ rằng “anh có thể làm như vậy, làm như vậy...” Hoặc là nói: anh đừng đi con đường này, hãy đi con đường kia không kiểm tra, “con đường khác”, kết quả họ liền thuận lợi đi qua hải quan. Họ bèn được lợi ích, còn bạn không đạt được lợi ích, nhưng bạn dạy người khác, khiến họ đáng lý phải nộp thuế nhưng lại không nộp. Nếu số tiền thuế này là 5 tiền thì bạn phạm tội bậc trung có thể sám hối, không phạm vào tội căn bản, bởi vì bạn không phải vì lợi ích của chính mình mà trộm cắp, bạn là dạy người khác, dạy người khác cũng không phải vì chính mình. Nếu dạy người khác mà vì bản thân, dạy người trộm cắp là để

giúp bạn trộm, thì như đã nói ở trước cũng vẫn phạm tội không thể sám hối. Nếu bạn dạy người đi làm lợi ích cho người, không phải làm lợi ích cho bản thân.

Trong sách “Bổ sung giải thích” của đại sư Hoàng Nhất, ngài đã trích dẫn đại luật, tức là trong luật tạng nói rằng: *“Nếu thương buôn nhờ cư sĩ này mang giúp số hàng đó, cư sĩ mang qua giúp mà tiền thuế trị giá 5 tiền thì phạm tội không thể sám hối”*. Bạn dạy người khác mang số đồ này qua [hải quan], họ mang qua rồi, mà tiền thuế là 5 tiền thì đương nhiên bạn phạm tội không thể sám hối. Vậy họ giúp bạn mang qua thì họ cũng phạm tội không thể sám hối. Người thương buôn này đến trạm nộp thuế muốn đi qua trạm, ở trạm nộp thuế *“nhờ người mang đồ giúp và hứa sẽ chia một nửa số tiền thuế cho người đó, người ấy mang qua thì cũng phạm tội như vậy”*. Điều này như vừa rồi đã nói, tức là nói với một người rằng anh giúp tôi mang đồ qua, sau khi mang qua tôi sẽ chia cho anh một nửa số tiền thuế, họ bèn mang qua giúp bạn. Họ và bạn cùng phạm tội không thể sám hối.

“Nếu nói tôi sẽ cho anh tất cả số tiền thuế thì cũng phạm tội không thể sám hối”.

Nghĩa là nói anh mang qua giúp tôi, toàn bộ số tiền trốn thuế tôi sẽ đưa hết cho anh, vậy thì bạn vẫn phạm tội không thể sám hối. Mặc dù bạn không được chút lợi ích nào.

“Lại nói nếu thương buôn đến hải quan mà cư sĩ chỉ họ đi con đường khác khiến không phải nộp thuế, nếu tiền thuế là 5 tiền thì phạm tội không thể sám hối”.

Chỗ này lại khác với kinh văn vừa nói. Nói thương buôn tức là có một vị khách buôn đi đến hải quan, bạn bảo họ, anh hãy đi con đường khác, con đường đó kiểm tra rất lỏng lẻo, có thể trốn được thuế. Họ bèn đi qua con đường ấy, qua con đường ấy là bằng với việc trộm thuế. Số tiền thuế này trị giá 5 tiền thì người bạn bảo cũng phạm tội không thể sám hối. Mặc dù bạn không được chút lợi ích nào, bởi vì bạn cũng đã trộm thuế của quốc gia, trường hợp này phía sau Luật văn lại nói:

“Nếu thương buôn chưa đến hải quan mà [cư sĩ] chỉ đi con đường khác để không phải nộp thuế, mà tiền thuế trị giá 5 tiền thì phạm tội bậc trung có thể sám hối”.

Trường hợp này tức là người thương nhân này trước khi chưa đến cửa khẩu, bạn đã nói với họ [về việc] đi sang con đường khác, đi qua con đường khác, đừng đi trên con đường A mà hãy đi qua con đường B, như vậy thì có thể thuận lợi qua hải quan mà không cần nộp thuế. Họ vẫn chưa đến cửa khẩu thì mới gọi là phạm tội bậc trung có thể sám hối. Họ đã đến cửa khẩu rồi, vốn dĩ là đi con đường A, bây giờ bạn bảo họ đi qua con đường B thì chính là mang vật rời khỏi chỗ cũ rồi, việc này là phạm tội bậc thượng không thể sám hối. Cho nên trong sách “Bổ sung giải thích” của đại sư Hoằng Nhất vô cùng rõ ràng. Ngài có nói về sự khác biệt giữa đến hải quan và chưa đến hải quan. Kinh văn tiếp theo:

“Lại có cư sĩ cùng bọn cướp lập mưu cướp bóc làng mạc rồi cùng nhau chia tài sản cướp được. Nếu đồ vật trị giá 5 tiền thì phạm tội không thể sám hối”.

Đây là cùng bọn cướp lập mưu đồ. Việc này thuộc về “cùng thời gian nơi chốn”, cùng nhau muốn “cướp bóc làng mạc”, tức là cướp đoạt, cướp được những tài vật đó thì mọi người cùng chia nhau. Số tài vật này nếu trị giá 5 tiền thì bất luận bạn được chia bao nhiêu cũng đều phạm tội không thể sám hối. Cho dù là không được chia một phân tiền thì cũng phạm tội không thể sám hối. Bởi vì số tiền bạn cướp đã có trị giá là 5 tiền rồi. Tiếp theo:

“Trộm các chúng sanh không có chân như con đĩa, trùng vu-đầu-la v.v.”

Con đĩa chính là trùng nước, trùng vu-đầu-la ở đây Tiên Yếu nói là chưa thấy phiên dịch. Ở trong Đại Luật nói chính là trùng ngàn đầu, dù sao thì cũng là một loại trùng.

“Người bắt trùng đó bỏ vào trong bình, mà cư sĩ lấy trùng ở trong bình của họ thì phạm tội không thể sám hối”.

Thông thường loại trùng này có thể làm thuốc, như con đĩa có hình dáng giống như con giun vậy, nó có thể cắn vào da thịt con người và động vật để hút máu, nó có thể làm thuốc. Cư sĩ ăn trộm con trùng này, người khác để nó vào trong một cái bình, vị cư sĩ này lấy con trùng này từ trong bình [của họ] mang đi, việc này là mang vật rời khỏi chỗ cũ rồi nên phạm tội không thể sám hối.

“Lựa chọn trùng thì tội cũng như vậy”.

Họ lựa chọn trùng ở trong đó thì cũng như vậy. Kinh văn tiếp theo:

“Trộm những chúng sanh hai chân, ba chân như người, ngỗng, nhạn, vẹt, chim... Những loại chim này đang ở trong lồng, nếu dùng tâm trộm để lấy đi thì phạm tội không thể sám hối. Những trường hợp khác thì như đã nói ở trên”.

Đây là những súc sanh hai chân, động vật có hai chân, cũng có ba chân, động vật ba chân thì tương đối ít, động vật hai chân thì khá nhiều. Con người cũng là động vật hai chân, còn có ngỗng, nhạn, vẹt, chim. Đây đều là động vật hai chân. Những loại chim này đang ở trong lồng, nếu dùng tâm trộm đem đi, đương nhiên những loại chim này hoặc là con người đều trị giá 5 tiền trở lên thì phạm tội không thể sám hối, đã mang vật rời khỏi chỗ cũ, sáu duyên đã thành tựu rồi. Điều này thì như đã nói ở trên.

“Bắt cóc người có hai trường hợp, một là vác đi, hai là khiến cùng đi. Nếu cư sĩ dùng tâm trộm vác người đó trên vai, 2 chân của người đó rời khỏi mặt đất thì phạm tội không thể sám hối. Nếu khiến cùng đi, hễ bước hai bước chân thì phạm tội không thể sám hối. Những trường hợp khác đều như đã nói ở trên”.

Đây là nói bắt cóc người, ví dụ như bắt cóc trẻ con, có hai trường hợp, một là gánh đi, bạn để họ vào trong sọt rồi gánh đi, hoặc là trực tiếp vác họ ở trên vai. Ở đây nói nếu cư sĩ dùng tâm trộm gánh người ở trên vai khiến hai chân của họ rời khỏi mặt đất. Bạn chuẩn bị bắt họ đem đi, bạn vác họ lên, hai chân của họ vừa rời khỏi mặt đất là mang vật rời khỏi chỗ cũ, thì phạm tội không thể sám hối. Loại thứ hai là thuộc về khiến cùng đi, khiến cùng đi nghĩa là bạn không phải vác họ đi mà bạn dắt họ đi, vậy dắt họ đi là, ví dụ như lừa họ, bạn muốn lừa một đứa trẻ mang đi nên nói với đứa trẻ này rằng: cha của cháu đang xảy ra chuyện ở một chỗ nào đó, nào lên xe của chú, chú đưa cháu đi, đây gọi là khiến cùng đi, giao hẹn với họ để họ tự lên xe, lấy cái gì để phán định họ mang vật rời khỏi chỗ cũ, “bước hai bước chân”, là họ bước hai bước, bởi vì hai chân là bước hai bước, 4 chân là bước 4 bước là thuộc về mang vật rời khỏi chỗ cũ. Việc này là phạm tội không thể sám hối.

“Còn những trường hợp khác thì như đã nói ở trên”.

Cho nên đoạn phía dưới nói trộm chúng sanh 4 chân, do không đủ thời gian nên đợi ngày mai chúng ta sẽ học tập tiếp. Vâng, cảm ơn mọi người!